Wyrażenia regularne

© Krzysztof Barteczko, PJWSTK 2012 - 2017

Pojęcie wyrażeń regularnych

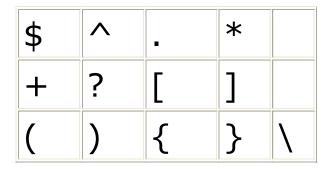
Regularne wyrażenie stanowi opis wspólnych cech (składni) zbioru łańcuchów znakowych == wzorzec, który opisuje jeden lub wiele napisów, pasujących do tego wzorca.

Wzorzec zapisujemy za pomocą specjalnej składni wyrażeń regularnych.

Najprostszym wzorcem jest po prostu sekwencja znaków, które nie mają specjalnego znaczenia: napis 'a' pasuje do wzorca 'a'

We wzorcach możemy stosować znaki specjalne (tzw. metaznaki) oraz tworzone za ich pomocą konstrukcje składniowe.

Znaki specjalne (metaznaki)

Za pomocą znaków specjalnych i tworzonych za ich pomocą bardziej rozbudowanych konstrukcji składniowych opisujemy m.in.

- * wystąpienie jednego z wielu znaków klasy znaków,
- * początek lub koniec ograniczonego ciągu znaków granice,
- * powtórzenia kwantyfikatory,
- * logiczne kombinacje wyrażeń regularnych.

Np.. wyrażenie regularne [0-9] stanowi wzorzec opisujący jeden znak, który może być dowolną cyfrą 0,1,2,...,9. Wzorzec ten opisuje wszystkie napisy składające się z jednej cyfry.

A wyrażenie regularne a.*z (a, kropka, gwiazdka, z) opisuje dowolną sekwencję znaków, zaczynających się od litery a i kończących się literą z. Do wzorca tego pasują np. następujące napisy: "az", "abz", "a x y z".

Do czego używa się wyr. regularnych?

- * stwierdzenia czy dany napis pasuje do podanego przez wyrażenie wzorca,
- * stwierdzenia czy dany napis zawiera podłańcuch znakowy pasujący do podanego wzorca i ew. uzyskania tego podnapisu i/lub jego pozycji w napisie,
- * zamiany części napisu, pasujących do wzorca na inne napisy,
- * wyróżniania części napisu, które są rozdzielane ciagami znaków posującymi do podanego wzorca.

Groovy: operator =∼

Wyrażenie:

```
text = \sim regex
```

użyte w miejscu warunku zwraca true, jeśli w tekście text znajduje się ciąg znaków pasujący do wzorca regex (podanego jako napis).

```
def text = 'Groovy is cool with regex'
if (text =~ 'x') println 'x found'
else println 'x not found'
if (text =~ 'z') println 'z found'
else println 'z not found'

x found
z not found
```

Groovy: operator ==∼

Wyrażenie:

 $text == \sim regex$

ma wartość true, jeśli cały tekst text pasuje do wzorca regex.

```
def text = 'Groovy'
if (text ==~ 'Groovy') println 'Groovy'
else println 'No match'
if (text ==~ 'Java') println 'Java'
else println 'No match'

Groovy
No match
```

Pattern i Matcher

Przed zastosowaniem wzorzec jest kompilowany.
Obiekty klasy **Pattern** reprezentują skompilowane wyrażenia regularne, a obiekty klasy **Matcher** - tzw. silnik wyrażeń regularnych, wykonujący operacje dopasowania tekstu lub jego częsci do skompilowanego wzorca.

Wynikiem wyrażenia:

 $text = \sim regex$

Wyrażenie ~regex jest typu Pattern

(jeśli nie występuje ono jako warunek) jest obiekt klasy Matcher związany ze skompilowanym wzorcem regex i gotowy do wyszukiwania.

def matcher = 'ala' = ~ 'a' println matcher

Result:

java.util.regex.Matcher[pattern=a region=0,3 lastmatch=]

Metody i stany matchera

boolean find() Przeszukuje łańcuch wejściowy poczynając od początku (lub poprzedniego dopasowania) w poszukiwaniu podłańcucha pasującego do wzorca. Jeśli wzorzec został dopasowany (wynik true), kolejne wywołanie tej metody przeszukuje łańcuch wejściowy poczynając od znaku po ostatnim dopasowanym znaku. Jeśli wzorzec nie został znaleziony metoda zwraca wartość false. boolean matches() Sprawdza dopasowanie całego łańcucha wejściowego do wzorca. Zwraca true, jeśli takie dopasowanie występuje i false w przeciwnym razie.

Stany (m.in.): pozycje ostatniego dopasowania (metody start() i end())

Metoda reset() resetuje stany, a z podanym tekstem ustale dodatkowo nowy tekst do przeszukiwania.

Przykład find()

```
def text = 'Groovy is cool with regex'
def regex = 'o'
def matcher = text =~ regex
show(text, matcher)
text = 'xxxo'
matcher.reset(text)
show(text, matcher)
def show(txt, m) {
  def regex = m.pattern()
  while (m.find()) {
    println "In '$txt' found '$regex' start: ${m.start()} end: ${m.end()}"
Result:
In 'Groovy is cool with regex' found 'o' start: 2 end: 3
In 'Groovy is cool with regex' found 'o' start: 3 end: 4
In 'Groovy is cool with regex' found 'o' start: 11 end: 12
In 'Groovy is cool with regex' found 'o' start: 12 end: 13
In 'xxxo' found 'o' start: 3 end: 4
```

Klasy znaków

Prosta klasa znaków stanowi ciąg znaków ujętych w nawiasy kwadratowe np.

[123abc]

Do takiego wzorca pasuje dowolny z wymienionych znaków. Jeśli pierwszym znakiem w nawiasach kwadratowych jest ^, to dopasowanie nastąpi dla każdego znaku oprócz wymienionych na liście. Jest to swoista negacja klasy znaków. Np. do wzorca [^abc] będzie pasował każdy znak oprócz a, b i c.

Możliwe jest także formułowanie zakresów znaków Przykładowe wzorce:

[0-9] - dowolna cyfra,

[a-zA-Z] - dowolna mała i duża litera alfabetu angielskiego.

[a-zA-Z0-9] = dowolna cyfra lub litera

Klasy predefiniowane

```
Dowolny znak
\d
        Cyfra: [0-9]
\D
        Nie-cyfra: [^0-9]
\s
        "Biały" znak: [ \t\n\x0B\f\r]
\S
        Każdy znak, oprócz "białego": [^\s]
        Jeden ze znaków: [a-zA-Z0-9]
\w
\W
        Znak nie będący literą lub cyfrą [^\w]
                                                       Slashy strings!
def text = ['A 100', 'A B']
def rlist = [/[A-Z] \d\d\d\, /.../]
text.each { txt ->
  rlist.each { regex ->
   def msq = 'matches'
    if (!(txt ==~ regex)) msg = 'no ' + msg
   println "'$txt' $msq '$regex'"
Result:
'A 100' matches '[A-Z] \d\d'
'A 100' no matches '...'
'A B' no matches '[A-Z] \d\d'
'A B' matches '...'
```

Klasy Posixowe

```
\p{Lower}
              Mała litera: [a-z]
\p{Upper}
              Duża litera: [A-Z]
\p{ASCII}
              Dowolny znak ASCII :[\x00-\x7F]
              Dowolna litera: [\p{Lower}\p{Upper}]
\p{Alpha}
\p{Digit}
              Cyfra: [0-9]
\p{Alnum}
              Cyfra bądź litera: [\p{Alpha}\p{Digit}]
\p{Punct} ! "#$%&'()*+,-./:;<=>?@[\]^_`{|}~
\p{Graph}
              Widzialny znak: [\p{Alnum}\p{Punct}]
\p{Print}
              Drukowalny znak: [\p{Graph}]
\p{Blank}
              Spacja lub tabulacja: [\t]
              Znak sterujący: [\x00-\x1F\x7F]
\p{Cntrl}
              Cyfra szesnastkowa: [0-9a-fA-F]
\p{XDigit}
\p{Space}
              Biały znak: [ \t \n \x 0B \f \]
              Dowolna litera (Unicode)
p\{L\}
\p{Lu}
              Dowolna duża litera (Unicode)
p\{LI\}
              Dowolna mała litera
\p{InNazwaBlokuUnicode} Znak z podanego bloku Unicode
```

Matcher find() w Groovy

```
def text = 'alabama'
def matcher = text =~ 'a.a'
                                          Matcher jak lista
println matcher.size()
println matcher[0]
println matcher[1]
                                          Domknięcie dostaje
for (match in matcher) println match
                                          kolejne dopasowania
def res = []
matcher.each { res << it }</pre>
println res
Result:
ala
ama
ala
ama
[ala, ama]
```

Jeszcze prościej: eachMatch ze String

```
regex

Domknięcie dostaje kolejne dopasowania

def res = []

text.eachMatch('a.a') { res << it }

println res
```

Result: [ala, ama]

Kwantyfikatory

Wyrażenia regularne byłyby całkiem nieprzydatne, gdyby nie można było za ich pomocą dopasowywać powtarzających się sekwencji znaków. Do specyfikacji powtórzeń służą kwantyfikatory.

Symbole kwantyfikatorów są następujące i oznaczają:

```
? wystąpienie jeden raz lub wcale
* wystąpienie zero lub więcej razy
+ wystąpienie raz lub więcej razy
{n} wystąpienie dokładnie n razy
{n,} wystąpienie co najmniej n razy
{n,m} wystąpienie co najmniej n ale nie więcej niż m razy
```

Czego dotyczy wystąpienie?

Kwantyfikator po literale - wymagane jest wystąpienie (liczba wystąpień zależy od kwantyfikatora, w szczególności może być 0) tego literału np. "12a+" oznacza 1, potem 2, następnie wystąpienie znaku 'a' jeden lub więcej razy.

Kwantyfikator po klasie znaków - dotyczy dowolnego znaku z tej klasy. Np. [abc]+ oznacza wystąpienie jeden lub więcej razy znaku a, lub znaku b, lub znaku c.

Kwantyfikator dotyczący dowolnego wyrażenia regularnego X:

(X)symbol_kwantyfikatora

(?:X)symbol_kwantyfikatora

Pierwsza z w/w form składniowych służą też do zapamiętywania tekstu pasującego do wzorca podanego w nawiasach. Druga forma służy wyłącznie grupowaniu, bez zapamiętywania.

Przykład

Wzorzec opisuje jedno lub wiele wystąpień dowolnych ze słów dog, cat, cow (nie rozdzielonych spacjami).

```
def pattern = /(dog|cat|cow)+/
println 'dogcat' ==~ pattern
println 'dogdogdog' ==~ pattern
println 'catcatcow' ==~ pattern
Kwantyfikator +
Symbol alternatywy - albo
```

Result:

true

true

true

Kwantyfikatory zachłanne i wstrzemięźliwe

Zachłanne - konsumują cały tekst wejściowy (i starają się go dopasować). Jeśli to się nie uda, następuje cofanie znak po znaku, aż do uzyskania dopasowania lub jego braku. **Wstrzemięźliwe** - rozpoczynają od początku tekstu wejściowego i pobierają znak po znaku szukając dopasowania.

Aby uczynić zachłanny (greedy) kwantyfikator:

wstrzemiężliwym (**reluctant**) dodajemy po nim znak? Czyli kwantyfikatory wyglądają tak:

Przykład

```
def text = 'oops foo bar foo'
def pattern = ""

println 'Greedy:'
text.eachMatch ('.*foo') { println it }

println 'Reluctant:'
text.eachMatch ('.*?foo') { println it }
```

Result

Greedy:
oops foo bar foo
Reluctant:
oops foo
bar foo

Grupy

Użycie nawiasów okrągłych '(' i ')' pozwala zapamiętywać części tekstu pasujące do wzorca podanego w nawiasach. Grupy są kolejno numerowane poczynając od 1. Mówiąc ściślej są numerowane poprzez zliczanie otwartych i zamkniętych nawiasów.

```
Np. w wyrażeniu (A) (B) (C) mamy trzy grupy o numerach:

1 - grupa odpowiadająca wyrażeniu A

2 - grupa odpowiadająca wyrażeniu B

3 - grupa odpowiadająca wyrażeniu C

a w wyrażeniu ((A)((B)(C)))(D) mamy 6 grup o numerach

1 - grupa odpowiadająca wyrażeniu (A)((B)(C)

2 - grupa odpowiadająca wyrażeniu A

3 - grupa odpowiadająca wyrażeniu B

5 - grupa odpowiadająca wyrażeniu C

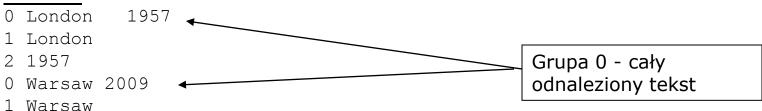
6 - grupa odpowiadająca wyrażeniu C
```

Dostęp do zawartości grup

Klasyczny:

Result:

2 2009

Dostęp do grup - Groovy

```
def txt = 'London 1957 Warsaw 2009'
def regex = /(\w+)\s+(\d+)/
def matcher = txt =~ regex
                                            Jak są grupy - lista grup
println matcher[0] ←
println matcher[0][1]
                                            Pierwszy indeks - wystąpienie
println matcher[0][2]
                                            Drugi indeks - numer grupy
println matcher[1]
println matcher[1][1]
println matcher[1][2]
                                                  Kolejne wystąpienie (całe)
def map = [:]
                                                  Pierwsza grupa w nim
txt.eachMatch(regex) { all, town, date ->
  map[town] = date
                                                  Druga grupa w nim
map.each { println it.key + ' - ' + it.value }
Result:
[London
         1957, London, 1957]
London
1957
[Warsaw 2009, Warsaw, 2009]
Warsaw
2009
                                                                          22
London - 1957
```

Warsaw - 2009

Granice i flagi

Granice pozwalają na dopasowaniem wzorca w pewnym konkretnym miejscu tekstu Np.

^ Początek linii

\$ Koniec linii

Sposób interpretacji wyrażenia regularnego można modyfikować za pomocą **flag**.

Np.

(?s) pozwala na dopasowanie metaznaku . (kropka) również do znaku końca wiersza,

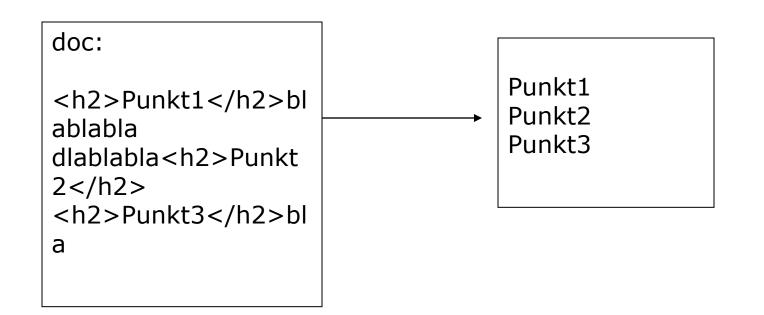
(?i) na porównania liter bez uwzględnienia ich wielkości

Przykład - nagłówki <h2> z HTML

Jak krótko:

```
def headers = []
doc.eachMatch('(?s)<h2>(.+?)</h2>') { all, txt -> headers << txt }
headers.each { println it }

Nie greedy!!!</pre>
```


Zastępowanie

Matcher umożliwia zastępowanie fragmentów tekstu wejściowego pasujących do wzorca podanymi napisami: metody replaceAll i replaceFirst.

```
Odpowiednie są i w klasie String.

def txt = 'text with extra spaces within'
println txt
txt = txt.replaceAll(' +', ' ')
txt = txt.replaceFirst('with', 'with no')
println txt

Result:
text with extra spaces within
text with no extra spaces within
```

Odwołania zwrotne

W napisie stanowiącym argument replace... - tekst zastępujący możemy odwoływać się do zawartości grup wzorca. Wtedy tekst zastępujący będzie zawierał zawartość grupy z wyrażenia.

PESEL 801212345 NrInd 1233

Wykonanie kodu przy zastępowaniu

Groovy pozwala dostarczyć domknięcia w replaceAll i replaceFirst. Kod domknięcia jest wykonywany dla każdego dopasowania, a wynik domknięcia zastępuje fragment dopasowany do wzorca.

```
Wynik na konsoli:
krzeslo 50 PLN komplet 2000 PLN
krzeslo 12,14 EUR komplet 485,44 EUR
```

Rozbiór

Metoda split - separatory to fragmenty pasujące do wzorca.

```
def text = '20 monday 100 tuesday 200 friday 500 sat'
def list = text.split(/\D/)
println list
list = text.split(/\D+/)
                                      Uwaga!
println list
Result:
[20, , , , , , , , 100, , , , , , , , , 200, , , , , , , , 500]
[20, 100, 200, 500]
i jeszcze:
text = ' 20 monday 100 tuesday 200 friday 500 sat'
list = text.split(/\D+/)
println list
Result:
[, 20, 100, 200, 500]
```

Uwaga: należy uważnie przeczytać opis działania metody split w JDK API

Ułatwienia w klasie String (Groovy)

String find(String regex)

Finds the first occurrence of a regular expression String within a String.

String find(Pattern pattern)

Finds the first occurrence of a compiled regular expression Pattern

String find(String regex, Closure closure)

Finds the first occurrence of a regular expression String within a String.

String find(Pattern pattern, Closure closure)

Finds the first occurrence of a compiled regular expression Pattern

List findAll(String regex)

Finds all occurrences of a regular expression string within a String.

List findAll(Pattern pattern)

Finds all occurrences of a regular expression Pattern within a String.

List findAll(String regex, Closure closure)

Finds all occurrences of a regular expression string within a String.

Zobacz dokumentację metod w Groovy JDK (GDK).

Przykłady find i findAll

```
// znajdż pierwszy ciąg cyfr w tekście
println 'xyz'.find(/d+/)
println 'abcdefgh 100 defgj'.find(/\d+/)

// znajdż wszystkie ciągi cyfr w tekście
def list = 'a 1 b 2 c9 x110'.findAll(/\d+/)
println list

Wynik:
null  // null znaczy, że nie znaleziono
100
[1, 2, 9, 110]
```

Metody find... z domknięciem

Do domknięcia przekazywane jest całe dopasowanie, a jeśli w wyr. regularnym występują grupy, to - jako kolejne argumenty- dopasowania do grup.

Kod domknięcia przetwarza uzyskane argumenty i zwraca wynik przetwarzania.

```
def res = 'abcdefgh 100 defgj'.find(/\d+/) { match->
      match.toInteger() + 11
}
println res
res = 'ble kwota 100 PLN ble'.find(/(kwota)\s+(\d+)\s+PLN/) {
       match, word, num ->
        'amount ' + num.toBigDecimal()*4.1 + ' EUR'
println res
Wynik:
111
amount 410.0 FUR
```

Przykład findAll z domknięciem

```
def list = '''
   1111 Jan
   2222 Ania
   3333 Stefan'''

list = list.findAll(/(?s)(\d\d\d\d\d\)\s+?(\w+)/) { all, nr, name ->
   "s$nr@pjwstk.edu.pl <$name>"
}

list.each { println it }

Wynik:
s1111@pjwstk.edu.pl <Jan>
s2222@pjwstk.edu.pl <Ania>
s3333@pjwstk.edu.pl <Stefan>
```

Pattern jako klasyfikator w switch

```
def list = [1, -1, 100, '7', 'a', 2, 'x', 1.3]
def posInt = []
def other = []
                                                  Obiekt typu Pattern
list.each { e->
  switch(e) {
   case ~/\d+/ : posInt << e; break
   default: other << e
println posInt
println other
Output:
```

[1, 100, 7, 2][-1, a, x, 1.3] Przy napotkaniu case z klasyfikatorem typu Pattern, gdy element-kandydat nie jest napisem, to zostaje przekształcony w napis za pomocą metody toString() z jego klasy